

U9 Utvikling uten sløseri med natur og arealer

Forslagsstiller: Arbeidsutvalget

Finnmark er i endring. Klimaendringer, energiomstilling, ny infrastruktur og næringsutvikling skaper både nye muligheter og økt press på natur, reindrift og lokalsamfunn. Finnmark SV mener framtidens politikk må sikre utvikling og verdiskaping, samtidig som vi stanser sløseri med natur, arealer og kraft.

Naturen i Finnmark rommer store og viktige naturverdier av nasjonal og internasjonal betydning. Samtidig er store deler av fylket et kulturlandskap i aktiv bruk, formet av reindrift, fiske, meahccásteapmi (utmarkshøsting) og bosetting gjennom generasjoner. Vår politikk må ta utgangspunkt i begge disse realitetene.

I dag vurderes mange inngrep hver for seg, mens belastningen i praksis kommer av summen: kraftlinjer, veger, hyttefelt, industri, forsvar og annen infrastruktur. For reindrift, naturmangfold og folks bruk av utmark er det den samlede belastningen som avgjør. Finnmark SV vil derfor føre en arealpolitikk som stopper bit-for-bit-nedbygging, styrer utviklingen dit belastningen er lavest og nytten størst og gir tidlig avslag til prosjekter som åpenbart er dårlig plassert.

Finnmark fylkeskommune har etablert et arealregnskap. Vi vil ta neste steg og bruke arealregnskapet som et reelt styringsverktøy, ikke bare statistikk. Målet er at den samlede belastningen på natur, arealer og kulturutøvelse skal reduseres over tid, selv om nødvendig infrastruktur og næringsutvikling gjennomføres. Større planer og tiltak må vurderes opp mot samlet arealbruk, tap av natur og reinbeite, fragmentering av landskap og klimaendringenes forsterkende effekt.

Belastningen på naturen må beskyttes mot belastning, og Finnmark SV ønsker derfor å arbeide mot mer motorferdsel og redusere motorferdselen i områder hvor belastningen er høy. Vi ønsker også å restaurere og tilbakeføre natur som er ødelagt av tidligere inngrep, med vekt på restaurering av myr, våtmark, vassdrag og tilbakeføring av anleggsområder. Det må etableres en egen pott til dette.

Finnmark har behov for kritisk infrastruktur som veier og fiber samt tilrettelegging av nye næringsarealer og det er behov for fornyelse av kraftnettet. Her fremheves betydningen av 420kv linje til Varangerbotn som kritisk med hensyn til beredskap, forsyningssikkerhet og samfunnssikkerhet. Men eventuell utbygging må skje gjennom gode prosesser med reell medvirkning fra berørte grupper og på et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Konsultasjoner med berørte samiske interesser må skje i god tro, og så tidlig som mulig. Rettighetshavere må sikres reell mulighet til å delta i og påvirke prosessene, gjennom at det opprettes en egen pott over statsbudsjettet til frikjøp av tid og faglig støtte.

Fylket vårt trenger flere fastboende. Boliger for helårsbruk har høy samfunnsnytte og skal behandles annerledes enn fritidsboliger. Vi vil legge til rette for smidige prosesser for boliger til fast bosetting. Bruk, rehabilitering og ombygging av eksisterende boliger bør prioriteres før nye arealer tas i bruk. Vi vil føre en langt strengere og mer styrt politikk for hytteutbygging, som ofte gir stor arealbelastning.

41 Finnmark SV vil:

- 42 • bruke arealregnskap aktivt som styringsverktøy i regional og kommunal planlegging
- 43 • innføre arealbudsjettt og krav om vurdering av samlet belastning (kumulative effekter) i
- 44 større plansaker
- 45 • prioritere utbygging på grå arealer og allerede påvirkede områder
- 46 • etablere et trafikklyssystem for arealinngrep (grønn/gul/rød) med tidlig avslag for dårlig
- 47 plasserte tiltak
- 48 • samordne veg-, nett- og annen infrastruktur i felles korridorer for å redusere
- 49 fragmentering
- 50 • arbeide for en egen restaureringspott for natur i Finnmark
- 51 • arbeide for en egen pott over statsbudsjettet for å sikre at rettighetshavere har reell
- 52 mulighet til å delta i og påvirke prosessene i areal- og infrastruktursaker. Dette i
- 53 påvente av en ordning hvor rettighetshavere får sine utgifter dekket av utbyggere.
- 54 • føre en strengere og mer styrt hyttepolitikk, og en mer smidig boligpolitikk for
- 55 fastboende
- 56 • redusere motorferdsel i utmark der belastningen er høy